

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

16 maart 2021

Agendapunt
13

Onderwerp

Verwerking decembercirculaire 2020

Portefeuillehouder(s)

De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)

Midden december is de decembercirculaire 2020 verschenen. In eerste instantie zou in deze circulaire de herverdeling van het gemeentefonds verwerkt zijn. Inmiddels is besloten deze herverdeling uit te stellen en in te laten gaan per 1 januari 2023. De wijziging met betrekking tot het woonplaatsbeginsel, zal wel ingaan per 1 januari 2022. Daarnaast is in de decembercirculaire de 3^e tranche met betrekking tot het corona steunpakket opgenomen. Allereerst wordt in de voorstel ingegaan op de belangrijkste landelijke ontwikkelingen, die vervolgens vertaald zijn naar de situatie in Leudal.

Gemeentefonds op landelijk niveau

Voorgaande jaren

In de decembercirculaire is de definitieve uitkeringsfactor voor het jaar 2018 vastgesteld. Daarnaast hebben er mutaties plaatsgevonden in de uitkeringsbasis en zijn er overige mutaties. Per saldo hebben deze een positief effect op de uitkering.

Accres

Normaliter wordt bij een circulaire ook het zogenaamde accres bijgesteld. Dit accres is afhankelijk van rijksuitgaven waarbij het 'samen de trap op en samen de trap af' principe geldt. Echter is bij de meicirculaire (om te zorgen voor rust en stabiliteit in het gemeentefonds in deze crisistijd) afgesproken om de accres vast te klikken voor de jaren 2020 en 2021. Dit heeft tot gevolg, dat er voor de jaren 2022 en verder geen nieuwe accresstanden bekend zijn gemaakt. Eventuele meer of minder uitgaven van het Rijk in deze jaren hebben in deze circulaire dan ook nog geen doorvertaling. Belangrijk om te melden is dat wanneer de periode van vastklikken verloopt er grote mutaties kunnen ontstaan in het accres. Hier kan op dit moment geen rekening mee worden gehouden. Voordelig effect hiervan is dat eventuele onderbestedingen in het jaar 2020 geen effect hebben in deze circulaire.

Uitstel nieuw verdeelstelsel gemeentefonds

Het nieuwe verdeelstelsel wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten. Daar de formatie van dit kabinet naar alle waarschijnlijkheid niet voor de meicirculaire 2021 is afgerond, wordt de herverdeling van het gemeentefonds ook doorgeschoven. Op dit moment wordt 1 januari 2023 genoemd als ingangsdatum. Hierbij is een tijdpad geschetst, waarmee gemeenten rekening kunnen houden.

- begin januari 2021: adviesaanvraag bij het ROB. Rapport na ± 6 weken.
- tegelijkertijd publicatie herverdeeleeffecten per gemeente, uitgedrukt in een bedrag per inwoner. Tevens publicatie van flankerende voorzieningen
- maart – april 2021: VNG houdt consultatie onder eigen leden. Daarna volgt een terugkoppeling aan het ministerie van Binnenlandse zaken.

De vraag is hoe bij de kadernota 2022 om te gaan met de herverdeeleeffecten die straks bekend worden gemaakt tegelijk met de adviesaanvraag bij de ROB. In de doorvertaling naar de gemeente Leudal wordt hier verder op ingegaan.

Compensatie inzake corona gerelateerde uitgaven

Medio juni heeft het Rijk een eerste tranche voor compensatie inzake het coronavirus bekendgemaakt. Dit is gebeurt middels een aparte circulaire, met een totale omvang van € 566 miljoen. De tweede tranche van de compensatie is verwerkt in de septembercirculaire en bedroeg € 777 miljoen. De derde tranche wordt middels de decembercirculaire verdeeld naar de gemeenten met een omvang van € 497 miljoen. De onderdelen in de compensatie bestaan uit:

- Re-integratie van bijstandsgerechtigden, reguliere dienstverlening.
Voor het jaar 2020 bedraagt dit € 39,3 miljoen en voor 2021 € 88,4 miljoen.
- Re-integratie, intensivering.
Voor het jaar 2021 bedraagt dit € 48,3 miljoen.
- Gemeentelijk schuldenbeleid
Voor het jaar 2020 bedraagt dit € 15,0 miljoen en voor 2021 bedraagt dit € 30,0 miljoen.

- Bijzondere bijstand
Voor het jaar 2020 bedraagt dit € 5,0 miljoen en voor 2021 bedraagt dit € 10,0 miljoen.
- Continuïteit van de zorg ten behoeve van de jeugdzorg en de WMO
Dit bedraagt € 20,4 miljoen in 2020.
- Compensatie quarantainemiddelen
Dit bedraagt voor 2020 € 4,0 miljoen.
- Extra kosten verkiezingen
Voor het jaar 2021 bedraagt dit € 22,0 miljoen.
- Cultuurmiddelen
Voor het jaar 2021 bedraagt dit € 149,7 miljoen.
- Crisisdienstverlening ten behoeve van de bestrijding van werkloosheid. Bijdrage aan de arbeidsmarktregio's
Voor het jaar 2020 bedraagt dit € 16,0 miljoen en € 48,5 miljoen voor het jaar 2021.

Daarnaast wordt melding gemaakt, dat het kabinet compensatie zal verzorgen tot en met ten minste het 1^e kwartaal 2021.

Faciliteitenbesluit opvangcentra

Aan gemeenten waarin een opvangcentrum is gevestigd, wordt jaarlijks door het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) een uitkering op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra verstrekt. Dit gebeurt op basis van het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het aantal op 1 januari van het uitkeringsjaar in de Basisregistratie Personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum. De uitkering dient ter compensatie van middelen die gemeenten normaliter via de algemene uitkering ontvangen.

De DU Faciliteitenbesluit opvangcentra geeft voor 43 gemeenten aanvullingen voor het jaar 2020 met een totaalbedrag van € 8,2 miljoen.

Sociaal domein

In totaal ontvangen 43 gemeenten in 2021 compensatie, omdat het budget voogdij en/of 18+ dat zij in 2021 ontvangen niet aansluit bij de kosten die zij (in 2019) hebben gemaakt. De bedragen vloeien voort uit een compensatieregeling die voor de jaren 2017, 2018 en 2019 met gemeenten is overeengekomen (zie paragraaf 3.3 van de meicirculaire 2017), en later is verlengd voor de jaren 2020 en 2021. De totale omvang van de toegekende compensatie bedraagt in 2021 € 22,6 miljoen.

Gemeentefonds naar Leudalse situatie

Afrekening voorgaande jaren

De afrekening van de voorgaande jaren heeft een positief effect voor de gemeente Leudal. De bijstelling van de uitkeringsfactor en de WOZ-waarden zorgen voor een positief bedrag. Hier staat tegenover dat de bijstelling van de uitkeringsbasis een negatief effect heeft. Per saldo is het positieve effect voor de gemeente Leudal over de jaren 2018 en 2019 samen € 53.526.

Bijstelling uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor voor het jaar 2020 is bijgesteld naar een hoger niveau. Dit heeft voor de gemeente Leudal een positief effect van € 61.417.

Ontwikkeling in de uitkeringsbasis

Door de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis (P*Q) neemt de algemene uitkering voor de gemeente Leudal in 2020 licht toe met € 4.421, waarna het voor de jaren 2021 e.v. afneemt variërend tussen € 1.922 en € 1.656

Steunpakket inzake coronavirus

De middelen die de gemeente Leudal ontvangt inzake het coronavirus bedragen voor het jaar 2020 € 84.948 en voor het jaar 2021 € 278.763. Bij de financiële verwerking wordt nader ingegaan op de diverse onderdelen en hoe geadviseerd wordt deze te verwerken.

Voogdij / 18+

In het kader van de regeling rondom de voogdij en 18+ ontvangt de gemeente Leudal een compensatie voor de meerkosten die gemaakt zijn ten opzichte van het verkregen budget. Voor 2021 wordt derhalve een extra bijdrage toegekend van € 756.060.

Faciliteitenbesluit opvangcentra

De gemeente Leudal beschikt over een AZC en krijgt hier jaarlijks een vergoeding voor. Voor het jaar 2020 krijgt de gemeente in de decembercirculaire een bijdrage toegekend van € 287.704.

Inburgering

In voorgaande circulaire is een bedrag opgenomen voor de taken met betrekking tot de inburgering. Dit bedrag is in de decembercirculaire bijgesteld en heeft een nadelig effect voor de gemeente Leudal van € 859 in 2021 oplopend naar € 2.101 in 2024.

Overige ontwikkelingen

In de circulaire zijn naast bovenstaande punten ook nog overige zaken te zien. Denk hierbij aan doorbelasting van DigiD en mijn overheid en de bijdrage aan de GDI in het jaar 2020 en een suppletie op de integratie uitkering voor het sociaal domein voor 2021 e.v. De effecten voor de gemeente Leudal zijn in 2020 € 52.041 nadelig en vanaf 2021 e.v. € 8.034 voordelig.

Financiële verwerking van de circulaire

Onderstaand wordt de voorgestelde verwerking van de circulaire weergegeven. Deze is volledig gebaseerd op de verwerking zoals deze normaliter ook gebeurt. Enige uitzondering hierop is de verwerking van de bedragen in het kader van de compensatie van het coronavirus. De verwerking van de decembercirculaire betreft de mutaties in de algemene uitkering inclusief de integratie uitkeringen en decentralisatie uitkeringen. Kenmerkend van deze uitkeringen is de volledige beleids- en bestedingsvrijheid voor de raad. Van de voorgestelde verwerking kan derhalve altijd worden afgeweken (zoals ook beschreven in de raadsinformatiebrief van 17 maart 2020 met nummer LE2020UIT/0693). Belangrijk om te vermelden is dat saldi uit voorgaande jaren en het huidige jaar worden gestort dan wel onttrokken aan de egaliseringsreserve gemeentefonds. Bij deze reserve is een maximum vastgesteld van 2% van de algemene uitkering van de afgelopen 6 jaar. Op dit moment is het maximum derhalve een bedrag van € 996.461. Bij de verwerking van de meicirculaire 2020 is het maximum van de reserve bereikt, daarom wordt het per saldo positieve bedrag voor 2018-2020 toegevoegd aan de algemene middelen.

	2018		2019		2020		2021		2022		(Bedragen x €1)	
											2023	2024
1 en 2 Uitkeringsfactor	€ 28.125	€ -	€ -	€ 61.417	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3 Ontwikkeling uitkeringsbasis	€ -44.730	€ -	€ -	€ 4.421	€ -1.922	€ -1.932	€ -1.631	€ -1.656	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Corona steunpakket	€ -	€ -	€ -	€ 84.948	€ 278.763	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Voogdij/ 18+	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 756.060	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6 Faciliteitenbesluit opvangcentr	€ -	€ -	€ -	€ 287.704	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Inburgering (IU)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -859	€ -1.910	€ -2.101	€ -2.101	€ -	€ -	€ -	€ -
8 Overige mutaties	€ 70.295	€ -164	€ -52.041	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034	€ 8.034
9 Totaal	€ 53.690	€ -164	€ 386.449	€ 1.040.076	€ 4.192	€ 4.302	€ 4.277	€ 4.277	€ 4.277	€ 4.277	€ 4.277	€ 4.277

1. Voorgaande jaren

De jaren 2018 en 2019 laten gezamenlijk een positief saldo zien van € 53.526. Aangezien het afgesproken maximum van de egaliseringsreserve is bereikt, wordt voorgesteld dit bedrag te storten in de algemene reserve.

2. Uitkeringsfactor

De bijstelling van de uitkeringsfactor voor het jaar 2020 heeft een positief effect. Het jaar 2020 dient verrekend te worden met de egaliseringsreserve gemeentefonds. Aangezien deze het maximum heeft bereikt wordt voorgesteld dit bedrag te storten in de algemene reserve.

3. Ontwikkeling uitkeringsbasis

Dit bedrag is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Het jaar 2020 dient verrekend te worden met de egaliseringsreserve gemeentefonds. Aangezien deze het maximum heeft bereikt wordt voorgesteld dit bedrag te storten in de algemene reserve. Voor de jaren 2021 e.v. wordt voorgesteld om de getoonde bedragen te muteren in de begrotingsruimte.

4. Steunpakket coronamaatregelen

De gemeente Leudal heeft diverse middelen ontvangen inzake het steunpakket voor de coronamaatregelen. Het betreft hier nieuwe toekenningen waar in eerdere rapportages geen geld voor is bijgeraamd. Voorgesteld wordt om de bedragen toe te voegen aan de exploitatiebudgetten voor het jaar 2021. Voor het jaar 2020 dienen hiervoor de middelen gereserveerd te worden in de egaliseringsreserve, waarna ze in 2021 vrijvallen ten gunste van de budgetten.

	(Bedragen x €1)	
	2020	2021
1 Aanvullend pakket re-integratie	€ 10.282	€ 23.677
2 Gemeentelijk schuldenbeleid	€ 17.670	€ 36.168
3 Bijzondere bijstand	€ 6.000	€ 12.282
4 Continuïteit van de zorg	€ 45.915	€ -
5 Compensatie quarantainekosten	€ 5.081	€ -
6 Impuls re-integratie	€ -	€ 12.643
7 Cultuurmiddelen	€ -	€ 142.480
8 Tweede kamerverkiezingen	€ -	€ 51.513
9 Totaal	€ 84.948	€ 278.763

5. Voogdij / 18+

De middelen die voortvloeien uit de 3 decentralisaties worden verwerkt via de algemene middelen. Uitzondering hierop is de doorbetaling van de WSW-gelden aan Westrom. De reden van deze verwerking ligt in het feit dat, net zoals bij andere gemeentelijke budgetten, de budgetten van het sociaal domein gebaseerd zijn op de verwachte uitgaven voor enig jaar. In het verleden waren de budgetten voor het sociaal domein gebaseerd op de integratie-uitkeringen die specifiek zichtbaar zijn in de algemene uitkering en was er een reserve. Met name bij jeugdzorg was de uitkering fors lager dan de uitgaven de afgelopen jaren. In de begroting 2021 zijn alle budgetten van het sociaal domein geactualiseerd op de toen beschikbare informatie naar de werkelijke verwachte uitgaven. Daarnaast geldt voor het sociaal domein een bezuinigingsopgave. Het is niet reëel om een stijging van de uitkering ten gunste te brengen van de taakstelling aangezien een daling van de uitkering dan zou leiden tot een hogere taakstelling. De gemeente heeft geen invloed op de uitkering vanuit het Rijk. Derhalve wordt voorgesteld het bedrag ad € 756.060 toe te voegen aan de begrotingsruimte.

6. Faciliteitenbesluit opvangcentra

In de egaliseringsreserve gemeentefonds is een bedrag gereserveerd inzake een eerdere toekenning van het faciliteitenbesluit opvangcentra. Het gereserveerde bedrag bedraagt € 165.000 en komt voort uit 2019. Tot op heden is dit bedrag niet nodig geweest, waardoor eerdere toekenningen zijn toegevoegd aan de algemene middelen. Voor het jaar 2020 wordt voorgesteld de bijdrage te storten in de algemene reserve.

7. Inburgering

De integratie uitkering met betrekking tot de inburgering is afgenomen. Aangezien de effecten van deze nieuwe regelgeving nog niet inzichtelijk zijn, staan de toegekende bedragen gereserveerd in de egaliseringsreserve gemeentefonds. Voorgesteld wordt de lagere bijdrage te muteren tegen deze reservering.

8. Overige mutaties

De overige mutaties over het jaar 2020 zijn negatief. Normaliter dienen deze onttrokken te worden aan egaliseringsreserve gemeentefonds. Echter zijn er in deze circulaire meer positieve dan negatieve effecten voor het jaar 2020, waardoor het saldo positief is. Voorgesteld wordt dan ook om deze samen met de andere posten te muteren naar de algemene reserve. Voor de jaren 2021 e.v. kunnen de bedragen worden toegevoegd aan de begrotingsruimte.

Uitgaande van de verwerking zoals hierboven voorgesteld, is onderstaande het resultaat van deze circulaire

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Resultaat voor verwerking	€ 53.690	€ -164	€ 386.449	€ 1.040.076	€ 4.192	€ 4.302	€ 4.277
Reservering middelen corona steunpakket			€ -84.948	€ -278.763			
Mutatie inburgering				€ 859	€ 1.910	€ 2.101	€ 2.101
Totaal na verwerking	€ 53.690	€ -164	€ 301.501	€ 762.172	€ 6.102	€ 6.403	€ 6.378

Voorgesteld wordt om het resultaat van 2018, 2019 en 2020 te salderen en het bedrag ad € 355.027 te storten in de algemene reserveren, gezien het bereiken van het afgesproken maximum van de egalisatiereserve. Voor de jaren 2021 e.v. wordt geadviseerd het saldo te muteren met de begrotingsruimte.

Heythuysen, 2 februari 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De secretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger